

Marks kommun

markskommun@kommun.se

2021-04-13

1 (9)

Dnr-SI 2019:8938

Uppföljningsbeslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Björketorpskolan i Marks kommun

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en regelbunden kvalitetsgranskning vid Björketorpskolan. Granskningen genomfördes under vt 2020.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 20 maj 2020.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Björketorpskolan senast den 15 januari 2021 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Marks kommun har inkommit med en sådan redovisning den 15 januari 2021.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Rektors ledarskap

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Undervisning

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Trygghet och studiero

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Bedömning och betygssättning

Ytterligare kvalitetshöjande åtgärder behövs.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Myndigheten förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar granskningen.

Bakgrund

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningen var: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera skolenhetens resultat samt undervisningens genomförande och utifrån analysen genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder.

Huvudmannens redovisning visar att rektorn skaffar sig kännedom om nulägesbilden på skolan genom att följa upp och analysera skolenhetens resultat och undervisningens genomförande en gång per termin. Skolinspektionen vill dock lyfta vikten av att uppföljningen bör göras oftare än så för att höja kvaliteten i arbetet och verksamheten. Med analysen som utgångspunkt genomför rektorn utvecklingsåtgärder på skolenheten.

Av redovisningen framgår att rektorn följer upp studieresultat i alla ämnen på individ- och gruppnivå en gång per termin i syfte att identifiera elever som riskerar att inte nå kunskapskraven som minst ska uppnås. Rektorn går tillsammans med lärare och elevhälsan igenom elevernas kunskapsresultat samt resultat från kartläggningsmaterialet för förskoleklass och bedömningsstödet för årskurs 1. Utifrån en analys av olika resultat fattar rektorn beslut om vilka åtgärder som ska sättas in. I analysen av skolans resultat har rektorn bland annat identifierat ett behov av att utveckla undervisningen på skolan och har därför anlitat en extern pedagogisk handledare som stöd i arbetet. Tillsammans med skolans förstelärare arbetar den

pedagogiska handledaren med att kompetensutveckla lärarna och dess genomförande av undervisningen. Arbetet innefattar bland annat att undervisningen ska ha en genomtänkt struktur, där syfte och mål med undervisningen tydliggörs för eleverna. I medarbetarsamtalen följer rektorn upp hur lärarna planerar och genomför sin undervisning och diskuterar lärarens styrkor och identifierar utvecklingsbehov.

Vidare uppger huvudmannen att rektorn genom nyrekrytering av behöriga lärare har organiserat undervisningen så att samtliga lärare undervisar i ämnen de är behöriga i. Rektorn har även utvecklat strukturen för skolans inre arbete bland annat genom att en ledningsgrupp skapats. Skolan har nu även ett kalendarium med fast mötesstruktur för skolans olika forum vilket saknats tidigare. Ledningsgruppens huvuduppdrag är, enligt huvudmannen, att långsiktigt arbeta för gemensamma arbetssätt på skolan samt att ha en löpande dialog om hur undervisningen kan utvecklas i syfte att höja elevernas studieresultat. Ovan nämnda åtgärder kommer antagligen bidra till att utveckla kvaliteten i verksamheten, men det framgår inte av redovisningen på vilket sätt dessa utgår från och möter de faktiska behoven på skolan.

Vidare genomförs elevenkäter och trygghetsvandringar varje hösttermin för att fånga upp elevernas upplevelse av trygghet och studiero. Resultatet av dessa ligger enligt huvudmannen sedan till grund för förbättringsåtgärder samt åtgärder i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, vilken årligen revideras. Dock framgår inte med tydlighet hur resultaten av kartläggningarna kring trygghet och studiero kan kopplas till de insatser som genomförs eller som de planerar att genomföra.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan genomfört eller planerar att genomföra utvecklingsåtgärder som syftar till att höja kvaliteten i verksamheten. Redovisningen visar även att rektorn följer upp studieresultat och beslutat avsesende trygghet samt undervisningens genomförande. Dock framgår inte om de olika resultaten har använts som underlag i en analys och hur genomförda och planerade åtgärder relaterar till identifierade förutsättningar och behov på skolan.

Skolinspektionen vill påtala vikten av att rektorn systematiskt, kontinuerligt och löpande behöver följa upp undervisningens genomförande och skolans studieresultat för att få en bred och allsidig bild av kvaliteten i verksamheten. Ett sådant arbete innebär att uppföljningen inte enbart kan ske i slutet på en termin eller läsår. Utifrån en analys av resultat fattar sedan huvudman och rektor beslut om lämpliga utvecklingsåtgärder.

Mot bakgrund av de åtgärder som huvudmannen redovisat bedömer Skolinspektionen att huvudmannen påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

*Undervisning***Författningsstöd**

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till så att undervisningen utformas så att eleverna görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande.

Huvudmannens redovisning visar att skolan påbörjat ett utvecklingsarbete för att öka elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande. Åtgärderna har gett viss effekt men arbete återstår gällande elevernas delaktighet i planering av undervisningen.

Av redovisningen framgår att lärarna arbetar aktivt med att skapa förutsättningar för eleverna att utvärdera lektionernas innehåll och genomförande. Bland annat ges eleverna möjlighet att reflektera kring lektionernas upplägg och de arbetssätt som används. De utvärderar även sin egen insats under lektionerna och sätter det i relation till vad de lärt sig. Lärarna skapar på så sätt förutsättningar för eleverna att utveckla strategier för att reflektera kring sitt eget lärande. Dock framgår inte av redovisningen på vilket sätt lärarna använder sig av den information de får av elevernas utvärderingar. Exempelvis visar inte redovisningen hur lärarna tar till vara på elevernas synpunkter för att utveckla undervisningen eller om de på annat sätt ger eleverna möjlighet att påverka undervisningens innehåll eller genomförande.

Skolinspektionen vill i sammanhanget påtala att läraren är ansvarig för den undervisning som bedrivs men att eleverna behöver ges möjlighet till inflytande både när det gäller genomförande och innehåll. Detta som ett led i att utveckla elevernas förmåga att ta ansvar för det egna lärandet samt skapa motivation och intresse. Samtidigt som graden av inflytande behöver anpassas efter elevernas ålder ska det vara reellt och genomföras på ett sätt som är äkta och utvecklar elevernas tilltro till

demokratiska arbetsformer. Det kan vara allt från att innehållet i undervisningen präglas av elevernas egna erfarenheter och upplevelser till att eleverna är med och styr sin egen kunskapsutveckling utifrån uppsatta mål med hjälp av lärarens handledning och utmaningar.

Vidare visar redovisningen att rektorn har anlitat en extern pedagogisk handledare som ett led i utvecklingsarbetet. Denne ska tillsammans med förstelärare på skolan genomföra kompetensutveckling för lärarna i syfte att utveckla olika delar i undervisningens genomförande. Bland annat gällande elevernas möjlighet att vara delaktiga i planering, genomförande och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behöver göras för att höja kvaliteten på skolenheten.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningen var: Skolan arbetar i låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektor behöver arbeta för att det ska finnas ett samlat arbete kring studiero på skolan.

I huvudmannens redovisning framgår att de påbörjat ett aktivt arbete kring studiero på skolan. Arbetet omfattar hela skolans organisation och syftar till att utveckla gemensamma arbetssätt för ett främjande och förebyggande arbete för studiero. Det aktiva arbetet för studiero handlar bland annat om att skolan påbörjat insatser för att stärka lärarnas ledarskap i klassrummet och utveckla gemensamma arbetssätt för struktur och tydlighet i undervisningen. Detta görs under ledning av förstelärarna på skolan samt med stöd av extern kompetens. Genom arbetet får lärarna förutsättningar

för kollegialt lärande kring olika lärprocesser som exempelvis differentierad undervisning. Av redovisningen framgår även att lärarna får förutsättningar att samverka med lärare på andra skolor i kommunen. I denna samverkan kan lärarna utbyta erfarenheter och lärdomar inom undervisningspraktiken i syfte att utveckla en samsyn såväl inom den egna enheten som mellan de olika skolenheterna.

Av redovisningen framgår också att skolan har tagit fram gemensamma ordningsregler och att eleverna varit delaktiga i detta arbete. Dessutom har skolan utökat vuxennärvaron på rasterna för att öka tryggheten och minska risken för konflikter mellan elever, eftersom det skapar bättre förutsättningar för studiero på lektionerna.

Redovisningen visar förvisso att skolan arbetar både förebyggande och åtgärdande för att skapa en studiemiljö som präglas av studiero. Däremot framgår att eleverna endast är delaktiga i att ta fram ordningsregler som ska gälla på skolan, men inte att de i övrigt är delaktiga i processerna att skapa studiero på skolan. Inte heller framgår med tydlighet hur eller när de olika förbättringsåtgärderna ska utvärderas eller om de gett önskvärt resultat.

Utifrån det som anges i redovisningen bedömer Skolinspektionen att huvudmannen påbörjat arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behöver göras för att höja kvaliteten på skolenheten.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Bedömningen var: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera elevernas omdömen och betyg för att identifiera eventuella avvikelser samt skapa förutsättningar för att lärarna ska kunna göra likvärdiga bedömningar.

Av huvudmannens redovisning framgår att de vidtagit få åtgärder för att skapa förutsättningar för lärarna att kunna göra likvärdiga och rättvisa bedömningar.

Huvudmannen har inrättat vissa forum för sambedömning och diskussion om betyg och bedömning. Dock framgår inte hur arbetet leds, genomförs eller följs upp. Huvudmannen beskriver inte heller om vidtagna åtgärder gett önskvärt resultat.

Huvudmannen uppger att det finns forum för sambedömning inom rektorsteamet och forum för att diskutera betyg och bedömning, men ger ingen närmare beskrivning av åtgärderna eller på vilket sätt verksamheten utvecklats till följd av dem.

Utifrån det som framgår av redovisningen bedömer Skolinspektionen att ytterligare åtgärder krävs. Huvudmannen behöver exempelvis ta ansvar för att inte enbart skapa forum för samverkan kring bedömning och betyg utan även för det arbete som ska ske inom ramen för denna samverkan. Detta innefattar bland annat att skapa en struktur för det gemensamma arbetet med tydliga syften samt att utvärdera resultatet av arbetet.

Att skapa förutsättningar för lärarna innebär inte enbart att skapa tillfällen att samverka med kollegor. Rektorn behöver aktivt leda utvecklingsarbetet på skolan och regelbundet följa upp det arbete som görs. I detta ingår bland annat att ha en tydlig plan för hur lärarna ska utveckla sin bedömarkompetens samt säkerställa att kunskapsbedömning och betygssättning görs på rättvisa och likvärdiga grunder.

Bedömning och betygssättning är en komplex praktik och för att lärare ska kunna göra professionella bedömningar krävs att de ges möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar och utveckla sin bedömarpraktik. Lärarna behöver ges möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper samt även hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer. Det innefattar även att lärarna kan göra välgrundade avvägningar gällande ämnesinnehåll och utvecklar en samsyn kring tolkning av kunskapskraven och vad som väger tyngre vid betygssättning. Ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet i bedömning är sambedömning. Det bidrar till en gemensam bild av vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Vidare bidrar lärarnas samtal vid sambedömning till att utveckla bedömarkompetensen hos den enskilde läraren. Ytterligare ett sätt att utveckla likvärdigheten i lärarnas bedömning och betygssättning är att lärarna på olika sätt samverkar i bedömningsarbetet med Skolverkets olika bedömningsstöd och Nationella proven årskurs 3 och 6. Detta ökar förutsättningarna för lärarna att göra likvärdiga bedömningar inom skolenheten men även på nationell nivå.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen fortsätter att ta ansvar för ett vidare utvecklingsarbete för att säkerställa att dessa förutsättningar ges.

På Skolinspektionens vägnar

X Susanne Nordberg

Beslutsfattare
Signerat av: Susanne Nordberg

X Mattias Johansson

Föredragande
Signerat av: Mattias Johansson